

computerschaak

Mephisto is nieuwe sterke micro

De nieuwe ster aan het computerschaakfirmament heet Mephisto. De kleine zakschaakcomputer is nog maar enkele maanden oud, maar schaakt al beter dan zijn collega-micro's. Het nieuwe apparaat is duidelijk de kleinste van allemaal. Hij past echt bijna in uw zak en kan ook op batterijen spelen (70 uur, meer dan goed voor een treinreis). Hij laat varianten zien waarover hij denkt en de plydiepte (ply = halve zet, plydiepte = aantal halve zetten) waarop zijn onderzoeken zich bevinden. Het apparaat is in Nederland op moment van schrijven alleen verkrijgbaar bij het postorderbedrijf Neckerman (in Zeeland). Het kost f 698,--.

Toernooioverwinning

Van 16-18 december werd in Stockholm door 'Stockholms Schackällskap' het 2de Micro Chess Toernooi georganiseerd. Er namen 8 micro's aan deel en er werd 's avonds gespeeld van 18.00-22.00 uur, zodat de Zweden na hun werk de verrichtingen van de schaakcomputers gade konden slaan. Net als bij gewone toernooien werd er, zoals we dat in Nederland gewend zijn, ook commentaar gegeven bij de partijen. Dat gebeurde door de bekende korrespondentieschaker Samuelsson. Het speeltempo bedroeg 30 zetten per uur, maar er werd niet al te streng de hand aan gehouden, aangezien het de Zweden in eerste instantie om de kwaliteit van de partijen ging. Er werden drie ronden gespeeld volgens het Zwitserse systeem.

De toernooi overwinning ging tenslotte naar de kleine Mephisto met 2½ uit 3.

Toernooiverloop

In de eerste ronde speelde Mephisto, waarvan niemand eigenlijk nog de werkelijke kracht kende, remise tegen Sargon Automatic Response Board. Mephisto speelde toen evenwel op niveau 5 en zou in de volgende twee ronden op niveau 6 spelen. Sargon ARB had schaaktechnisch gesproken evenwel kunnen winnen.

In de 2e ronde won Mephisto van Rook 4.0 (een Zweeds programma) en in de 3de ronde moest het tegen Mychess dat toen op 2 uit 2 stond. Het treffen tussen Mephisto en Mychess was een enorm spannend gebeuren, een partij die een tijd lang het aanzien waard was, afgezien van 5. c5.

Psychologie doet evenwel nog niet mee in computerschaakwedstrijden (ook daarover wordt trouwens in de informatica wereld al gedacht en geschreven), anders had Mychess in winnende positie misschien wel door middel van herhaling van zetten op remise aangestuurd. De blunder op de 38ste zet stelde Mephisto in staat eerst de dame te winnen en daarna de partij en het toernooi.

Uitslagen:

Aangezien een aantal commerciële micro schaakcomputers meespeelden geven we hieronder de gedetailleerde uitslagen, dan kunt uzelf beetje een idee krijgen. Oordeel evenwel niet te snel, want u weet de niveaus waarop ze spelen niet.

1ste ronde: PrinChess - Chess Challenger Sensory 8 0-1;
Rook 4.0 - Chess Challenger Sensory Voice 1-0;

Mychess - Boris 2.5 1-0;

Sargon ARB - Mephisto ½-½,

2e ronde: Mephisto - Rook 4.0 1-0;

Sargon - Chall. Voice ½-½;

Boris 2.5 - PrinChess 1-0;

Mychess - Chall. S 8 1-0;

3de ronde: Mephisto - Mychess 1-0;

Boris 2.5 - Rook 4.0 1-0;

Chall. Voice - PrinChess 1-0;

Sargon - Chall. S 8 1-0;

Eindstand: 1. Mephisto 2½; 2-4. Mychess, Sargon ARB, Boris 2.5 2; 5. Chess Challenger Sensory Voice 1½; 6/7. Rook 4.0, Chess Challenger Sensory 8 1; PrinChess 0.

Evaluatie van de prestaties.

Het spel van Mephisto was inderdaad goed ten opzichte van de andere micro's. Deze waarneming is ook bevestigd door de Rotterdammer Jan Louwman, die thuis 9 micro computers 6 toernooien tegen elkaar heeft laten spelen (verschillende tijden: 5-10 sec. per zet, 15-20 sec., 1½ min., 3 min., 6 min., 10-12 min.). Hij zal zijn resultaten publiceren in de eerste uitgave van het blad van de op 14 februari 1981 officieel opgerichte CSVN (Computer Schaak Vereniging Nederland). De strijd ging, in zijn verschillende toernooien, steeds weer tussen Sargon en Mephisto. Uiteindelijk ontlieden ze elkaar niet zoveel, maar vaak vielen de kleinigheidjes toch in het voordeel van Mephisto uit. Bij voorbeeld: Mephisto wist zijn partijen te beslissen met een gemiddelde van 46 zetten per partij, Sargon had daar gemiddeld 56 zetten voor nodig.

Schakend Nederland - februari 1981

Prof. dr. H.J. van den Herik, Mephisto is nieuwe sterke micro

De Chess Challenger Sensory 8 is geen verbetering gebleken van de CC7 en al helemaal niet van de CC10 (die notabene als "oudgediende" vaak sterker bleek dan de CC7). Er wordt op dit moment gewerkt aan een CC9 en er zijn ook geruchten vernomen dat de betrokken firma in het voorjaar een nieuwe schaak-computer onder de naam Morphy op de markt wil brengen. Hoe dan ook, de ontwikkeling zet zich in ijltempo voort.

De beslissende partij uit Stockholm

Wit: Mephisto

Zwart: Mychess

Stockholm, 18 december 1980, 3de ronde.

Philidor, 30 zetten per uur.

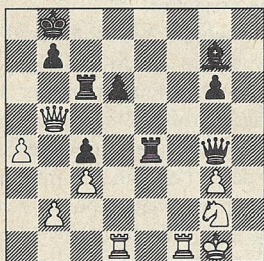
1. e4 e5 2. Pf3 Pf6 3. Pc3 d6 4. d4 exd4 5. Pxd4 c5? Valt een stuk en versterkt de zwarte invloed in het centrum, maar is toch niet goed omdat veld d5 ernstig verzwakt wordt. Kortom, er moet bij micro's nog veel aan de openingsbibliotheek gedaan worden.

6. Lb5† Ld7 7. Lxd7† Dxd7 8. Pde2 Pc6 9. 0-0 0-0-0 10. Le3 g6 11. f3 Lg7 12. Pf4 The8 13. Pfd5 Pxd5 14. Dxd5 Pd4 15. Tfcl Kb8 16. a4 h5

Dit begin van aanval tegen de tegengesteld gerokeerde koningen bracht spanning in Stockholm, omdat men benieuwd was hoe de micro's zo'n aanval zouden voeren. 17. Dc4 a5 18. Lg5 Tc8 19. Lf4 Tc6 20. Pd5 Pe6 21. c3 Pxf4 22. Pxf4 Lh6

Met deze zet grijpt zwart het initiatief. Ofschoon er vanaf hier niet op zijn sterkst gespeeld wordt, is het vooral een spannende belevenis om te zien wat zo'n heel klein apparaatje nu weer bedenkt.

23. g3 h4 24. Tfl hgx3 25. hxg3 Te5 (beter was 25. ..., Lxf4 26. gxf4 Dh3!) 26. Kf2 Lg7 (ook hier was 25. ..., Lxf4 beter) 27. Db5 c4 28. Pd5 De8! 29. Dxa5 f5 30. Tad1 (30. exf5 Tc5) 30. ..., fxe4 31. fxe4 Txe4 32. Kgl Tc5 33. Db6 Tc6 34. Db5 De6 35. Pf4 Dg4 36. Pg2!

De beste verdedigingszet. Na 36. ..., Dxc3 37. Tf7 heeft wit tegenspel (37. ..., Tc7 38. Txc7 Kxc7 39. Da5†). 36. ..., Tc5

Deze zet toont in ieder geval aan dat de huidige micro's niet meer zo materialistisch zijn.

37. Db6 Le5 38. Txd6!

Kombineren, dat kunnen ze en goed ook: 38. ..., Lxd6 39. Dxd6† Tc7 40. Tf8† met winst. Na deze zet ziet zwart het ook. Hij schiet echter toch een geweldige bok, omdat de laatste zet van de komende combinatie achter de horizon ligt.

38. ..., Tc7?? 39. Tf8† Tc8 40. Txc8† Dxc8 41. Td8 g5 Van hieraf is het verder een kwestie van "techniek". 42. Txc8† Kxc8 43. Df2 Kb8 44. Df8† Kc7 45. Df3 Ld4† (het enige) 46. Kh2 Te7 47. cxd4 Th7† 48. Kgl Td7 49. Dc3 Kb8 50. Dxc4 Td8 51. d5 Td7 52. De4 Td8 53. De5† Kc8 54. Dxc5 Kc7 55. Pf4 Te8 56. Dg7† Kb8 57. d6 Tel† 58. Kh2 Tc1 59. Dd4 Tc2† 60. Kh3 Tc1 61. d7 Th1† 62. Kg2 Th6 63. d8(D) mat.

"Wir wollen wirklich uns besinnen,

Die nächsten Male mehr davon!

Dürft ich wohl diesmal mich entfernen?"

(Goethe's Faust 1385-1387)

JAAP VAN DEN HERIK

COMPUTER SCHAAKVERENIGING NEDERLAND

De CSVN houdt op zaterdag 14 februari 1981 een ledenvergadering in de Technische Hogeschool te Delft. Aanvang 11 uur. Uitvoerige discussies en inlichtingen over de toekomstplannen. Ir. B.J. Swets geeft informatie over het contact met de ICCA (de wereldorganisatie voor computerschaak).

Voor de middagbijeenkomst (14.00 uur) worden minstens 30 à 40 micro-schaakcomputers opgesteld, waarmee de leden hun krachten kunnen meten. Commentaar van technische zijde aanwezig, ook ter instructie. De leden van de vereniging ontvingen allen een uitnodiging, evenals degenen die voor half januari om inlichtingen over de CSVN gevraagd hadden. Men kan zich alsnog als lid aanmelden door f 30,- voor 1981 te storten op postgiro 4313210 t.n.v. de CSVN te Laren. Leden ontvangen minstens viermaal per jaar het orgaan COMPUTERSCHAAK. Het eerste nr. opent met een artikel van Prof. dr. M. Euwe.

Voor zover in de zaal van de Technische Hogeschool ruimte is, zijn ook belangstellenden in beperkte mate welkom. Men kan zich daarvoor schriftelijk vóór 8 februari opgeven bij het secretariaat: Stadionweg 150, 1077 SZ Amsterdam. Zonder tegenbericht kan men dan aannemen dat een plaats gereserveerd kon worden (ook voor morgenbijeenkomst).

Schakend Nederland - februari 1981

Aankondiging ledenvergadering CSVN (Computer Schaak Vereniging Nederland)